

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 16. maja 2023. godine
Ref. Br.:RK 2191/23

ODLUKA O ODBIJANJU ZAHTEVA

u

slučaju br. KI118/22

Podnosilac

Bekim Bajrami

Ocena ustavnosti neodređenog akta javnog organa

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Bekim Bajrami, sa prebivalištem u Prištini (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost neodređenih akata javnih organa.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti neodređenih akata javnih organa, kojima su podnosiocu zahteva navodno povređena njegova osnovna prava i slobode, zagarantovana članom 23. [Ljudsko dostojanstvo], članom 34. [Pravo lica da mu se ne sudi dva puta za isto krivično delo] i članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), kao i na pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 3. avgusta 2022. godine, podnosilac je podneo svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 8. avgusta 2022. godine, predsednica je odlukom [br. GJR. KSH118/22] imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
7. Dana 10. avgusta 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio od podnosioca zahteva i) da precizira koji akt javnog organa osporava pred Sudom; i ii) da dostavi Sudu osporenu odluku i ostale odluke u vezi sa predmetom.
8. Dana 25. avgusta 2022. godine, podnosilac zahteva je elektronskom poštom dostavio odgovor Sudu, ponavljajući iste navode koje je izneo i u svom prvobitnom zahtevu, i dostavio dodatna dokumenta u vezi sa predmetom.
9. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, pri čemu je započeo mandat u Sudu.
10. Dana 4. aprila 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu da odbije zahtev po kratkom postupku.

Pregled činjenica slučaja

Pregled činjenica u vezi sa izmenom merača komunalija

11. Iz spisa predmeta proizilazi da je Osnovno tužilaštvo u Prištini, dana 5. marta 2014. godine, podiglo optužnicu [PP.II. br. 333/2014] protiv podnosioca zahteva, zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično delo "Krađa komunalija" iz člana 320. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK).

12. Dana 20. maja 2015. godine, Osnovno tužilaštvo u Prištini je podiglo i optužnicu [PP. II. br. 2410/15] protiv podnosioca zahteva zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično delo „Izmena merača komunalija“ iz stava 1 tačke 1.3 člana 358. KZRK-a.
13. Dana 30. septembra 2019. godine, Osnovni sud u Prištini je rešenjem [P. br. 805/14] odbacio optužnicu [PP. II. br. 333/2014], kojom je podnosilac zahteva bio optužen da je izvršio krivično delo „Krađa komunalija“, sa obrazloženjem da je za krivično gonjenje u konkretnom slučaju nastupila apsolutna zastarelost. Osnovni sud je u svojoj odluci dalje naveo da se Kosovska kompanija za snabdevanje i distribuciju električne energije (u daljem tekstu: KEDS) radi ostvarivanja svog imovinskopravnog zahteva upućuje na građansku parnicu.
14. Dana 28. decembra 2020. godine, Osnovni sud u Prištini je rešenjem [P. br. 1992/15] odbacio optužnicu [PP. II. br. 2410/15], kojom je podnosilac zahteva bio optužen da je izvršio krivično delo „Izmena merača komunalija“, sa obrazloženjem da je za krivično gonjenje u konkretnom slučaju nastupila apsolutna zastarelost. Osnovni sud je dalje u svojoj odluci naglasio da se KEDS radi ostvarivanja svog imovinskopravnog zahteva upućuje na građansku parnicu.

Pregled činjenica u vezi sa naknadom materijalne štete protiv podnosioca zahteva

15. Dana 1. juna 2021. godine, KEDS je podneo tužbu za naknadu materijalne štete protiv podnosioca zahteva, navodeći da je podnosilac zahteva od neutvrđenog datuma pa do 26. februara 2014. godine, sa namerom da sebi pribavi protivpravnu imovinsku korist, ošteti brojilo za merenje potrošnje električne energije.
16. Dana 21. oktobra 2021. godine, Osnovni sud u Prištini je rešenjem [C. br. 2726121] obavezao podnosioca zahteva da u roku od 15 (petnaest) dana dostavi odgovor na tužbu koju je podneo KEDS.
17. Iz spisa predmeta ne proizilazi da je podnosilac zahteva odgovorio Osnovnom sudu na njegov zahtev.
18. Dana 28. aprila 2022. godine, Osnovni sud u Prištini je rešenjem [C. br. 4054/2019] obavezao podnosioca zahteva da u roku od 15 (petnaest) dana dostavi odgovor na tužbu, pod pretnjom proceduralnih posledica.
19. Iz spisa predmeta se primećuje da je podnosilac zahteva, dana 6. maja 2022. godine, dostavio Osnovnom sudu u Prištini odgovor na tužbu koju je podneo KEDS.
20. Shodno tome, Sud ocenjuje iz spisa predmeta da u vezi sa građanskim sporom između podnosioca zahteva i KEDS-a, Sud nema nikakvu informaciju od interesa o tome dokle je ovaj postupak stigao u Osnovnom sudu u Prištini.

Navodi podnosioca zahteva

21. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da su neodređenim odlukama javnih organa povređena njegova prava zagarantovana članom 23. [Ljudsko dostojanstvo], članom 34. [Pravo lica da mu se ne sudi dva puta za isto krivično delo] i članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava.
22. Podnosilac u svom zahtevu navodi, *“Podnosim vam žalbu, u nadi da ćete stati na kraj mojim nevoljama koje mi KEDS pravi još od 2013. godine, tako što me optužuje i krivično goni po sudovima, pod optužbom o krađi električne energije na brojilu DPR 123810, koje je od 2005. godine u tuđem vlasništvu. Predmetno brojilo je bilo na moje*

- ime od 1996. godine, kada smo i sagradili tu imovinu i ja sam živeo tu do 01.08.2005. godine, kada sam napustio porodičnu zajednicu i predmetnu imovinu, a ta imovina je ostala u vlasništvu mog brata”.*
23. Podnosilac zahteva tvrdi da se suočava sa raznim optužbama za zloupotrebu električne energije. Svoje navode o povredi člana 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] podnosilac zahteva povezuje sa činjenicom da se za zaposlenje u javnim institucijama zahteva uverenje koje dokazuje da isti nije pod istragom, a za podnosioca zahteva od 2014. godine stoji da je pod istragom zbog zloupotrebe električne energije.
24. Podnosilac zahteva traži od Suda, “*molimo vas da odbacite kao neosnovane odluke KEDS-a zbog toga što prethodnog vlasnika nisu promenili faktičkim vlasnikom, zbog toga što su mi prouzrokovali ogroman životni problem*”.

Relevantne odredbe Ustava

Član 23 [Ljudsko Dostojanstvo]

Ljudsko dostojanstvo je neosporivo i predstavlja osnov svih ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Član 34 [Pravo Lica da mu se ne Sudi dva Puta za Isto Krivično Delo]

Niko se ne može kazniti više od jednog puta za isto krivično delo.

Član 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije]

- 1. Garantuje se pravo na rad.*
- 2. Svako lice ima pravo da slobodno izabere svoju profesiju i radno mesto.*

Ocena prihvatljivosti zahteva

25. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje utvrđene Zakonom i Poslovníkom o radu.
26. U tom pogledu, Sud se pre svega poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane] Ustava, koji predviđaju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom..”

27. Sud se takođe poziva na član 48 [Tačnost podneska] Zakona, koji predviđa:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

28. U slučajevima kada zahtev ne ispunjava ustavne i zakonske uslove prihvatljivosti, Zakon i Poslovnik o radu utvrđuju proceduru koju treba da sledi Sud tako da se podnosiocu zahteva da mogućnost da dopuni i kompletira svoj zahtev.
29. U tom pogledu, Sud podseća da je zahtev podnosioca primio 3. avgusta 2022. godine. Imajući u vidu da zahtev nije bio kompletan, Sud je 10. avgusta 2022. godine, u skladu sa stavom 4. člana 22. Zakona, tražio od podnosioca zahteva da dopuni svoj zahtev, na taj način što će: a) precizirati akte javnih organa koje osporava; i b) dostaviti kopije dokumenata i druge informacije koje potkrepljuju njegove navode.
30. Dana 25. avgusta 2022. godine, podnosilac zahteva je odgovorio Sudu dopisom u kojem je ponovio iste argumente kao i u svom prvobitnom zahtevu, ne precizirajući koju odluku javnog organa izričito osporava pred Sudom.
31. U tom aspektu, i uzimajući u obzir gore navedeno, Sud, na osnovu svog Poslovnika, može odbiti zahtev po kratkom postupku.
32. Sud se poziva na pravilo 35 Poslovnika, koji predviđa sledeće:

Pravilo 35
[Povlačenje, odbijanje i odbacivanje podnesaka]

"35 (5) Sud može odlučiti po kratkom postupku, odbiti podnesak ako je nepotpun ili nejasan, uprkos zahtevima Suda prema stranci da dopuni ili razjasni podnesak, ukoliko je zahtev ponavljanje prethodnog podneska odlučeno od strane Suda, ili ako je podnesak neozbiljan[...]".

33. Sud podseća da podnosilac zahteva u osnovi traži pred Sudom da se odluke KEDS-a odbijaju kao neosnovane, da se ne promeni trenutno brojilo sa prethodnog vlasnika u ovom slučaju, podnosioca zahteva, u sadašnjeg vlasnika.
34. Kao što je gore elaborisano, podnosilac zahteva pred Sudom ne daje jasne sažetke činjenica u vezi sa postupcima pred sudovima, odnosno ne pruža proceduralne i suštinske informacije.
35. Sud podseća da teret izrade, pojašnjenja i dopune zahteva pada na podnosioca zahteva, koji imaju direktan interes da Sud efikasno reši njihove tvrdnje i navode. U slučajevima kada podnosioci zahteva ne odgovore na zahtev Suda za pojašnjenje i dopunu zahteva, Sud ove zahteve proglašava nejasnim i nepotpunim, i kao rezultat toga ne razmatra navode podnosioca zahteva (vidi, između ostalog, slučajeve Suda: [KI121/21](#), podnosilac zahteva: *Bajram Hasani*, odluka o odbijanju zahteva od 23. septembra 2021. godine, stav 38, [KI135/21](#) *Isuf Musliu*, odluka o odbijanju zahteva od 10. septembra 2021. godine, stav 35; i [KI101/21](#) „*N.T.Sh. Morina B*“, odluka o odbijanju zahteva od 8. septembra 2021. godine, stav 36).
36. Shodno tome, Sud smatra da zahtev podnosioca ne ispunjava proceduralne uslove za dalje razmatranje, jer nije dopunjen pratećom dokumentacijom, kao što je propisano članovima 21, 22.4 i 48. Zakona i pravilom 32 (2) (h) i 35 (5) Poslovnika. Stoga, Sud zaključuje da se zahtev treba odbiti po kratkom postupku.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 35 Poslovnika, dana 4. aprila 2023. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani